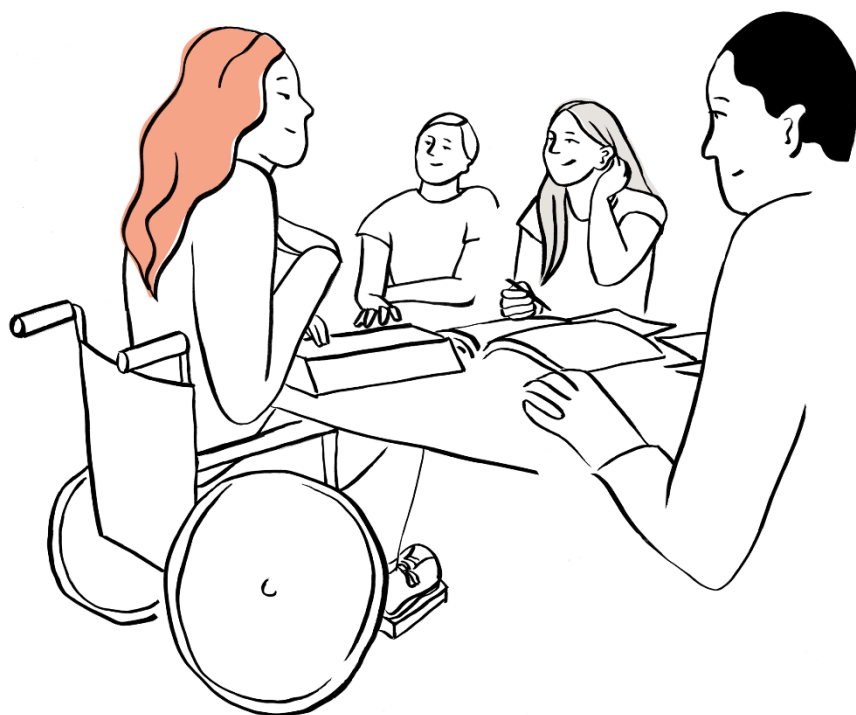

Information om riksgymnasier med Rh-anpassad utbildning

Innehåll

Förord	1
Riksgymnasier med Rh-anpassad utbildning	2
Ansökan till nämnden för mottagande	3
Skola	4
Habilitering	5
Elevhem	6
Finansiering av verksamheterna	7
Huvudmän för omvårdnaden	9
Viktiga datum för Rh-anpassad utbildning	10
Skola	10
Elevhem och habilitering	10
<hr/>	
Kontaktuppgifter till huvudmän	11
Skola, elevhem och habilitering	11
<hr/>	
Ansvariga myndigheter	12

Förord

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) arbetar för att barn, unga och vuxna oavsett funktionsförmåga, ska få förutsättningar att nå målen för sin utbildning.

Det gör vi genom specialpedagogiskt stöd (rådgivning, utredning och kurser) samt undervisning i specialskolor, tillgängliga läromedel och fördelning av statsbidrag.

Specialpedagogiska skolmyndigheten arbetar på olika sätt med att underlätta studier för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättningar inom förskolor, grundskolor, särskolor, gymnasier, riksgymnasier för Rh-anpassad utbildning, folkhögskolor samt universitet och högskolor. Myndigheten erbjuder stöd till bland annat individers lärande, pedagogers arbete, anpassning av läromedel eller att stimulera utvecklingsinsatser. Utgångspunkten är att alla har rätt till en likvärdig och fungerande utbildning.

Statsbidragsenheten fördelar statsbidrag till utbildningsanordnare, informerar, följer upp, utvärderar och analyserar de olika stödinsatserna.

Denna information är i första hand framtagen för att ge kommuner och regioner information om riksgymnasier med Rh-anpassad utbildning för elever med svåra rörelsehinder och fördelningen av kostnader mellan kommun, region och stat i samband med denna utbildning.

Mattias Allberg

Chef för Statsbidragsavdelningen

Riksgymnasier med Rh-anpassad utbildning

Rh-anpassad utbildning är enligt skollagen en verksamhet inom gymnasieskolan som ska ge svårt rörelsehindrade elever en anpassad gymnasieutbildning. Utbildningen vid riksgymnasium kompletteras med särskilda omvårdnadsinsatser i form av boende, omvårdnad i boendet och habilitering. Målet för riksgymnasierna är att ge eleverna kunskaper, utveckla deras självständighet och färdigheter samt förbereda för ett vuxenliv.

Riksgymnasieverksamheten inleddes på försök i början av 1970-talet. Landets första riksgymnasium för elever med svåra rörelsehinder startade i sin nuvarande form 1991. Riksgymnasier med Rh-anpassad utbildning finns inom den kommunala gymnasieskolan i Kristianstad, Göteborg, Stockholm och Umeå. På tre orter är respektive kommun ansvarig för skolans, habiliteringens och elevhemmets innehåll, utveckling och kvalitet. I Göteborg är kommunen ansvarig för skolan och Stiftelsen Bräcke Diakoni är ansvarig för habilitering och elevhem.

Eleverna har rätt enligt skollagen att få sin utbildning vid en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning med habiliteringsinsatser. Elever från hela landet kan studera på riksgymnasierna där de tre samverkande delarna skola, habilitering och elevhem ingår.

15 kap. 30 § första och andra stycket skollagen (2010:800).

15 kap. 35-40 § skollagen och 11 kap. gymnasieförordningen (2010:2039).

Ansökan till nämnden för mottagande

Ansökan till Rh-anpassad utbildning görs till Nämnden för mottagande i specialskolan och för Rh-anpassad utbildning, som är ett särskilt beslutsorgan inom Specialpedagogiska skolmyndigheten. Om nämnden avslår ansökan och bedömer att en sökande inte är behörig till Rh-anpassad utbildning kan beslutet överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd av den som sökt till utbildningen. Nämnden bedömer och beviljar även elevens ansökan om elevhemsboende.

För att en sökande ska antas till Rh-anpassad utbildning måste han eller hon uppfylla ett antal kriterier. Det krävs att den sökande

- har ett svårt rörelsehinder
- har behov av habilitering och i vissa fall av boende i elevhem
- behöver tillgång till Rh-anpassad gymnasieutbildning
- har slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande (om eleven gått introduktionsprogram ska grundskoleutbildningen eller motsvarande ha avslutats)
- kan påbörja utbildningen senast under det första kalenderhalvåret det år sökande fyller 21 år
- uppfyller de övriga behörighetsvillkoren när det gäller nationella program.

Skolinspektion ansvarar för tillsynen inom skolan.

För mer information om ansökning till Rh-anpassad utbildning:
www.spsm.se/skolalternativ/efter-specialskolan/for-elev-med-rorelsenedsattningr/antagningskriterier/

Nämndens ansvar finns i 20 § Förordning (2011:130) med instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Skola

De fyra riksgymnasieorterna erbjuder anpassad utbildning för elever med svåra rörelsehinder (Rh-anpassad utbildning) på en eller flera skolor i berörda kommuner. I anslutning till eller integrerat i skolan finns möjlighet till habiliteringsinsatser. Behörighetskraven till gymnasiet är samma som för andra elever i gymnasieskolan. Detta innebär att det finns högskoleförberedande, yrkesförberedande eller introduktionsprogram att söka. Enbart kommunala gymnasieskolor på berörda orter är sökbara.

Eleverna erbjuds en Rh-anpassad utbildning med goda möjligheter till anpassning. Studierna kan, om det finns skäl till detta efter ett rektorsbeslut, förlängas till fyra år vilket kan ge en lugnare studietakt och ge bättre möjligheter till att få in habiliteringsinsatser under skoldagen. På skolan finns elevassistenter som ger stöd under skoldagen exempelvis till skrivhjälp, hjälp vid lunch och assistans på raster.

Habilitering

Syftet med habiliterande insatser är att öka funktionsförmågan och den personliga utvecklingen utifrån individens villkor. Det gäller både den fysiska, psykiska och sociala utvecklingen.

Habiliteringen inom Rh-anpassad utbildning präglas av samverkan med både skola och elevhemsboende. Inom habiliteringen arbetar arbetsterapeuter, kuratorer, logoped, fysioterapeuter/sjukgymnaster, psykologer och i vissa fall läkare, sjuksköterskor och dietister. Verksamheten bedrivs i, eller i anslutning till, skolans lokaler.

Eleven och de olika resurspersoner som finns inom skola, habilitering och elevhem träffas regelbundet. Det gör det möjligt att ha ett samarbete som omfattar elevens hela studiesituation. Eleven ges också stöd så att de kan planera inför livet efter gymnasiet.

Eleven ska ha möjlighet att påverka innehåll och utformning av omvårdnadsinsatserna utifrån ett barnrättsperspektiv.

Habiliteringsinsatser ska bidra till att en person med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning, utvecklar, bibehåller och i vissa fall återvinna bästa möjliga funktionsförmåga. Insatserna ska också skapa goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Definition enligt Socialstyrelsen.

Specialpedagogiska skolmyndigheten och huvudmannen avtalar årligen om ersättningsnivå för insatsen och utifrån av SPSM, framtagna anvisningar om kvalitetskrav för habilitering.

Elevhem

När en elev blir antagen till Rh-anpassad utbildning innebär det ofta en flytt från hemorten. Elevhemmen är oftast belägna i närheten av huvudskolan. På elevhemmen finns det antingen lägenheter eller korridorsboende med gemensamhetsutrymmen. Alla elever erbjuds egna rum.

Elevhemmet är utformat så att varje elev får en boendemiljö som är tillgänglig, säker, trygg och hemlik så långt det är möjligt. Hjälpmedel som kan utnyttjas av flera ingår i elevhemmets grundutrustning. Det finns en chef på elevhemmet som ansvarar för verksamhetens innehåll och kvalitet.

På elevhemmen finns personal dygnet runt som ger stöd utifrån elevens individuella behov. Personalen har erfarenhet av, samt kunskaper om målgruppen och ska erbjuda en omvårdnad av god kvalitet. Omvårdnaden kan vid behov innefatta uppgiften att hjälpa eleven med egenvård utifrån ordination av en legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvård.

Elevhemmet erbjuder alla elever en introduktion inför mottagandet och får en särskild kontaktperson bland personalen. Elevhemmet ger kommunikativt och kognitivt stöd så att eleven kan tillgodogöra sig information och får möjlighet till inflytande och medbestämmande över omvårdnaden.

Elevhemmet erbjuder eleverna olika fritidsaktiviteter efter önskemål och behov samt bidrar med ledsagning till aktiviteter i närområdet. Personalen samverkar med habiliteringen, skolan och andra aktörer för att möjliggöra för eleven att klara sina studier.

Varje elev betalar en månadsavgift för kost och logi till elevhemmet. Eleven kan söka ett så kallat Rg-bidrag från CSN för resor, mat, boende och vissa merkostnader.

Specialpedagogiska skolmyndigheten och huvudmannen och avtalar årligen om ersättningsnivå för insatsen och utifrån av SPSM, framtagna anvisningar om kvalitetskrav för omvårdnaden i boendet.

Specialpedagogiska skolmyndighetens föreskrifter (SKOLFS 2009:24) om avgifter för kost och logi för vissa elever som bor i elevhem.

Bestämmelser om Rg-bidraget finns i förordningen (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan.

Finansiering av verksamheterna

Kostnaderna för Rh-anpassad utbildning skola, habilitering och elevhem är fördelade mellan stat, kommun och region.

Skolan får en interkommunal ersättning från kommunen för assistansen i skolan och för utbildningsplatsen samt ett tilläggsbidrag som är elevbaserat från Skolverket. Den anordnande kommunen som ansvarar för Rh-anpassad utbildning fakturerar elevens hemkommun gällande interkommunal ersättning.

SPSM fördelar statsbidrag till de tre kommunerna och till stiftelsen för elevhemsboende, omvårdnad i boendet och habilitering vid Rh-anpassad utbildning. SPSM transfererar även ersättningen för kostnader för elevhem och habilitering från elevernas hemkommuner och hemregioner till huvudmännen. Ersättningen från elevernas hemkommuner utgör en tredjedel av den genomsnittliga boendekostnaden per elev. Ersättningen från elevernas hemregion utgör en tredjedel av genomsnittskostnaden för habiliteringen.

Hemkommunen och hemregionen faktureras varje termin genom Specialpedagogiska skolmyndigheten för kostnaden för elevhemsboendet, omvårdnaden och habiliteringen.

Exempel:

Lisa från Karlstad går på Rh-anpassad utbildning i Stockholm. Hon går på medieprogrammet och bor på elevhem.

I mitten av juni får Lisas hemkommun, Karlstads kommun, information från SPSM om ersättningen som utgör en tredjedel av kostnaden för elevhemsboendet för kommande läsåret. I september fakturerar SPSM hemkommunen för höstterminen och betalningen ska ske innan den 15 oktober. För vårterminen faktureras hemkommunen av SPSM under mars månad och betalningen ska ske innan den 15 april.

Hemkommunen betalar även en interkommunal ersättning till Stockholms stad för den assistans Lisa får i skolan och för kostnaden för medieprogrammet. Karlstads kommun får därför varje termin även en faktura från huvudmannen som är Stockholms stad.

Lisas hemregion, Region Värmland, får i mitten av juni, information från SPSM om ersättningen som utgör en tredjedel av kostnaden för

habiliteringen. I september skickar SPSM ut fakturan för höstterminen, och betalningen ska göras senast den 15 oktober. Fakturan för vårterminen skickar SPSM ut i mars och den ska betalas senast den 15 april.

Läs mer om interkommunal ersättning för omvårdnadsinsatser i 11 kap 7–8 § gymnasieförordningen (2010:2039).

Frågan om vilken nämnd som ska ta kostnadsansvaret för elevhemsboendet och omvårdnaden kan uppstå och i det fallet är SKR:s tolkning att det är förvaltningen med ansvar för skolan som bör ta kostnaden. Det är dock inget som hindrar att flera nämnder kommer överens om att dela på kostnadsansvaret. Se SKR:s cirkulär 2001:112 för mer information eller i handboken för gymnasieantagning som finns på SKR:s [webbsida](#).

Huvudmän för omvårdnaden

Specialpedagogiska skolmyndigheten tilldelar statsbidrag till huvudmännen för omvårdnad. De får bidrag för habiliteringsinsatser för de elever som antagits till Rh-anpassad utbildning samt för elevhemsboende och omvårdnad i boendet för de elever som beviljats elevhemsplats. Huvudman för habilitering och elevhem är Stiftelsen Bräcke Diakoni i Göteborg och kommunerna i Stockholm, Umeå samt Kristianstad.

Huvudmännen för omvårdnaden ansöker om statsbidrag för kostnader för personal, lokaler, administration och övriga verksamhetskostnader.

SPSM och huvudmännen har slutit ett grundavtal där huvudmannen har åtagit sig att svara för verksamhetens innehåll, utveckling och kvalitet.

Inför varje nytt läsår tecknas en överenskommelse mellan SPSM och huvudmännen om statsbidragets storlek. Kostnaderna för omvårdnadshuvudmännen beräknas för aktuellt läsår utifrån elevantal samt storleken på ersättningen från elevernas hemkommuner och hemregion, från eleverna i form av avgift för kost och logi samt slutligen från staten i form av statsbidrag.

SPSM administrerar statsbidrag och ersättning från hemkommun och hemregion. Ersättningen från hemkommuner och hemregion utgör en tredjedel av kostnaderna för omvårdnadsinsatserna, elevhem och habilitering. Varje år skickar myndigheten ut information till berörda kommuner och region om den totala kostnaden för eleven utifrån föreskriften (SKOLFS 2009:25)¹.

SPSM följer upp och utvärderar verksamheterna utifrån tilldelat statsbidrag. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för tillsynen av habiliteringen och elevhemsboendet².

¹ Specialpedagogiska skolmyndighetens föreskrifter (SKOLFS 2009:25) om ersättning för vissa kostnader enligt skollagen.

² Tillsyn enligt 26 kap. 5 §. skollagen (2010:800).

Viktiga datum för Rh-anpassad utbildning

Skola

Januari

Ansökan till Rh-anpassad utbildning för kommande läsår sker via Specialpedagogiska skolmyndighetens webbplats och ska skickas in under mitten av januari. Det finns också möjligt att ansöka om utbildningsplats under övriga tider på året.

Mars

Nämnden för mottagande i specialskolan och för Rh-anpassad utbildning beslutar om antagning till Rh-anpassad utbildning för kommande läsåret. Därefter har nämnden kontinuerliga sammanträden för att behandla inkomna ansökningar under året.

Elevhem och habilitering

Maj

I maj ansöker huvudmännen om statsbidrag från SPSM för habilitering och elevhem inför kommande läsår.

Juni

SPSM och huvudmännen för habilitering och elevhem tecknar den årliga överenskommelsen om tilldelning av statsbidrag och ersättning samt bifogas anvisningar om kvalitetskrav för elevhem och habiliteringen för läsåret.

September och oktober

I september betalar SPSM ut statsbidrag till huvudmännen för höstterminen. SPSM fakturerar hemkommunen och hemregionerna för höstterminen.

Senast den 1 oktober ska huvudmannen redovisa det ekonomiska utfallet och lämnar in en verksamhetsuppföljning till SPSM för föregående läsår gällande elevhem respektive habilitering. Den 15 oktober betalar SPSM ut ersättning från hemkommuner och hemregioner till huvudmännen för höstterminen.

Februari

I februari betalar SPSM ut statsbidrag till huvudmännen för vårterminen.

Mars och april

SPSM skickar en faktura till hemkommunen och hemregionerna för vårterminen. Den 15 april betalar SPSM ut ersättning från hemkommuner och hemregioner till huvudmännen för vårterminen.

Kontaktuppgifter till huvudmän

Skola, elevhem och habilitering

Kristianstads kommun (huvudman för skola, elevhem och habilitering)

BUF

291 80 Kristianstad

044-13 50 00

www.kristianstad.se

Göteborgs stad (huvudman för skola)

Box 5428

402 29 Göteborg

031-367 00 00

www.goteborg.se

Stiftelsen Bräcke Diakoni (huvudman för elevhem och habilitering)

Box 21062

418 04 Göteborg

031-50 25 00

www.brackediakoni.se

Stockholms stad (huvudman för skola, elevhem och habilitering)

Stockholms stad

Stadshuset

105 35 Stockholm

08-508 330 00

www.stockholm.se

Umeå kommun (huvudman för skola, elevhem och habilitering)

Gymnasie- och vuxenutbildningen

Umeå kommun

901 84 Umeå

090-16 10 00

www.umea.se

Ansvariga myndigheter

Specialpedagogiska skolmyndigheten ansvarar för statens samlade stöd i specialpedagogiska frågor. Det övergripande uppdraget är att alla ska ges möjlighet att nå målen för sin utbildning. SPSM fördelar statsbidrag och administrerar ersättning från hemkommun och hemregion till huvudmännen som bedriver habilitering och elevhemsboende vid Rh-anpassad utbildning. Kontakta statsbidragsenheten vid ekonomiska frågor kring omvårdnadsinsatserna, elevhem och habilitering vid Rh-anpassad utbildning.

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Box 1100
871 29 Härnösand
010-473 50 00
spsm@spsm.se
www.spsm.se

Statsbidragsenheten

Box 1100
871 29 Härnösand
010-473 60 55
rgrh@spsm.se

Nämnden för mottagande i specialskolan och för Rh-anpassad utbildning är ett särskilt beslutsorgan inom Specialpedagogiska skolmyndigheten. Nämnden ansvarar för inskrivning i specialskolan och antagning till Rh-anpassad utbildning samt beviljande av elevhemsplats vid Rh-anpassad utbildning.

Box 1100
871 29 Härnösand
010-473 51 00
sokaskola@spsm.se
www.spsm.se

Skolverket är den centrala förvaltningsmyndigheten för det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna samt för förskoleverksamheten och skolbarns-omsorgen. Skolverket styr, stödjer, följer upp och utvärderar kommuners och skolors arbete med syftet att förbättra kvaliteten och resultaten i verksamheterna.

Box 4002
171 04 Solna
08-527 332 00
www.skolverket.se

Skolinspektionen är en statlig myndighet som granskar skolor och bedömer ansökningar om att driva fristående skola. De har tillsynsansvar för skola, vuxenutbildning, fritidshem, förskola och annan pedagogisk verksamhet.

Box 23069
104 35 Stockholm
08-586 080 00
skolinspektionen@skolinspektionen.se
www.skolinspektionen.se

Skolväsendets överklagandenämnd är en oberoende, domstolsliknande myndighet dit elever eller vårdnadshavare kan överklaga beslut inom förskoleklassen, grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Box 23069
104 35 Stockholm
08-729 77 60
overklagandenamnden@overklagandenamnden.se
www.overklagandenamnden.se

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ansvarar bland annat för tillsyn inom vård och omsorg. Syftet med tillsynen är att ansvariga ska kunna förbättra verksamheten, så att ingen människa ska komma till skada. IVO har även tillsyn för elevhemsboenden vid Rh-anpassad utbildning. Klagomål på elevhemmet eller habiliteringen, kan lämnas till IVO.

Box 45184
104 30 Stockholm
010-788 50 00
registrator@ivo.se
www.ivo.se

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) stödjer och bidrar till utveckling i kommuner och regioners verksamhet, bland annat ökad kvalitet och likvärdighet i skolväsendet. Hos SKR finns handbok för gymnasieantagning, som beskriver vilka bestämmelser som gäller vid antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Handboken innehåller även sammanställning av bestämmelser i lag, förordning och föreskrifter tillsammans med kommentarer.

118 82 Stockholm
08-452 70 00
info@skr.se
www.skr.se